

Ime i prezime			Tačno	Netačno	Σ
		I kolokvijum			
Br. indeksa		II kolokvijum			

**Relejna zaštita -test
februar 2018.**

Napomena: Test se radi 40 min. Svaki tačan odgovor se boduje sa 1 poen. Svaki netačan odgovor se boduje sa (– 0,5) poen.

I kolokvijum

1. U momentnoj jednačini induccionog releja: $M = K_1 U_r^2 + K_2 I_r^2 + K_3 U_r I_r \cos(\alpha - \varphi) + M_{op}$, za $K_1=0$, $K_2>0$, $K_3<0$ i $M_{op}=0$ dobija se:

- a) usmereni relej, b) impedansni distantni relej,
☒ ugaono impedansni distantni relej, d) ugaono admitansni distantni relej.

2. Distantni relej sa kružnom karakteristikom koja prolazi kroz koordinatni početak zove se:

- a) impedansni distantni relej, b) ugaono impedansni distantni relej,
☒ ugaono admitansni distantni relej, d) distantni relej sa opštom kružnom karakteristikom.

3. Blokadni most za drugi harmonik struje kod statičkog diferencijalnog releja za zaštitu energetskih transformatora služi da blokira reagovanje releja pri:

- a) zasićenju energetskog transformatora, b) zasićenju strujnih transformatora,
c) pri kratkim spojevima van zone zaštite, ☒ uključenju ET u praznom hodu na mrežu.

4. Zaokruži netačan odgovor. Metode za obradu signala sa malim brojem odbiraka:

- a) zahtevaju mali broj računskih operacija;
b) prihvatljive su za obradu signala u stacionarnim režimima;
☒ najčešće se koriste za obradu signala koji sadrže više harmonike, jer ne zahtevaju njihovo filtriranje;
d) osetljive su na odstupanje signala od prostoperiodičnog modela.

5. Posmatra se signal $u=U_m \sin(\omega t + \alpha_n)$. Amplituda signala dobijena metodom srednje vrednosti: $U_m = \frac{\pi}{2N} \sum_{n=1}^N u_{isprav}(n)$. U formuli N

predstavlja:

- a) broj odbiraka u četvrtini periode signala; ☒ broj odbiraka u polovini periode signala;
c) broj odbiraka u periodu signala; d) red najvišeg harmonika u signalu.

6. U mrežama sa izolovanom neutralnom tačkom dvofazna prekostrujna zaštita je:

- a) osetljivija od trofazne pri dvofaznim kvarovima iz sprege energetskog transformatora Yd,
☒ selektivnija pri dvostrukim zemljospojevima u odnosu na trofaznu kada sa sabirnica polazi više paralelnih vodova,
c) selektivnija pri dvostrukim zemljospojevima u odnosu na trofaznu kod redne veze vodova,
d) neosetljiva na 1/3 dvofaznih kvarova iza sprege energetskog transformatora Yd.

7. U kompenzovanoj mreži selektivna zemljospojna zaštita se zasniva na korišćenju:

- a) nultih usmerenih releja kosinusnog tipa i sinusnog tipa;
☒ nultih usmerenih releja kosinusnog tipa i prekostrujnog releja trećeg harmonika struje;
c) nultih usmerenih releja sinusnog tipa i prekostrujnog releja trećeg harmonika struje;
d) nultih usmerenih releja sinusnog tipa i prekostrujnog releja drugog harmonika struje.

8. Optimizacione metode za obradu signala:

- a) traže optimizaciju hardvera, ☒ minimiziraju uticaj grešaka pri merenju i obradi signala,
c) minimiziraju vreme obrade signala, d) optimalne su sa ekonomskog stanovišta.

9. Metoda jednog odbirka:

- a) je asinhrona, ☒ zahteva određivanje prolaska signala kroz nulu,
c) je optimizaciona d) uzima po jedan odbirak na svakih $t=T/4$ (T – perioda signala).

10. Elementi matrice [a] (matrica merenja) kod metode NK:

- a) ne zavise od pretpostavljene početne ugaone učestanosti; ☒ zavise od učestanosti odabiranja;
c) ne mogu se izračunati unapred; d) nijedan od ponuđenih odgovora.

11. Ako se Fourier-ovom metodom analizira prostoperiodičan signal čija je perioda različita od prozora podataka ($T_{sig} \neq T_{DW}$), tada Fourier-ova metoda signal tretira kao:

- a) prostoperiodičan; ☒ složenoperiodičan;
c) prostoperiodičan, ako je $T_{sig} > T_{DW}$; d) prostoperiodičan, ako je $T_{sig} < T_{DW}$.

12. Ako kod prekostrujne zaštite sa definisanim vremenom reagovanja reaguje samo prekostrujni relej, zaštita je:

- a) reagovala; b) nepodešena; ☒ pobuđena; d) nepobuđena.

13. Fazna prekostrujna zaštita se kombinuje sa naonskim relejom da bi joj se povećala:

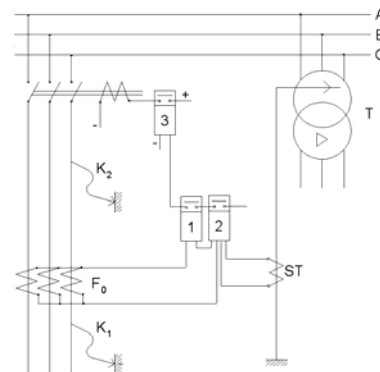
- a) selektivnost; ☒ osetljivost; c) brzina; d) usmerenost.

14. Nulta prekostrujna zaštita:

- a) štiti od svih vrsta kvarova,
- b) može da se koristi u petljastim mrežama
- c) neosetljiva je na kvarove sa zemljom
- d) neosetljiva je na simetrične radne režime.**

15. Na slici je prikazan nulti usmereni relej napajan iz strujnih transformatora. Pri kvarovima K1 i K2: smerovi struja u zvezdištu transformatora T su _____; smerovi struja kroz filtar F0 su _____.

- a) isti // isti,
- b) različiti // isti,
- c) isti // različiti,**
- d) različiti // različiti,

II kolokvijum

1. Distantne zaštite obezbeđuju selektivnost u:

- a) radialnim mrežama,
- b) petljastim dvostrano napajanim mrežama,
- c) dvostrano napajanim mrežama bez zatvorenih petlji,
- d) petljastim jednostrano napajanim mrežama.

2. Broj kombinacija ulaznih veličina distantne zaštite koje pokrivaju sve moguće slučajeve kvarova je:

- a) 6,**
- b) 4,
- c) 3,
- d) 8.

3. Pri asimetričnom opterećenju sinhronne mašine, u pobudnom namotaju javlja se:

- a) 50 Hz-na komponenta struje,
- b) 100 Hz-na komponenta struje,**
- c) 150 Hz-na komponenta struje,
- d) postoji samo jednosmerna komponenta struje.

4. Zaštita sinhronih generatora od kratkih spojeva u mreži može se izvesti pomoću:

- a) distantnih releja,**
- b) kratkospojnih releja,
- c) prekostrujnih releja sa inverznom karakteristikom,
- d) diferencijalnih releja.

5. ANSI kod 78 i IEC oznaka OST (ili PPAM) označavaju:

- a) APU,
- b) ispad iz sinhronizma,**
- c) termičko preopterećenje,
- d) gubitak pobude.

6. Termistorskom zaštitom štite se asinhroni motori od:

- a) predugog zaletanja,
- b) asimetričnog napajanja,
- c) zemljospoja satorskog namotaja,
- d) preopterećenja.**

7. Strujni međutransformatori kod analogne diferencijalne zaštite energetskih transformatora sprečavaju:

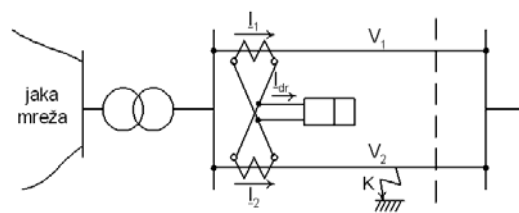
- a) fazni i amplitudski raskorak struja koje se dovode diferencijalnom releju i ulazak nulte struje u relej,**
- b) zasićenje glavnih strujnih transformatora,
- c) reagovanje diferencijalnog releja pri uključenju energetskog transformatora u praznom hodu,
- d) fazni i amplitudski raskorak struja koje se dovode diferencijalnom releju.

8. Problem udaljenih rezervnih zaštita je:

- a) neekonomičnost i nepouzdanost,
- b) neselektivnost i neosetljivost,**
- c) neekonomičnost i neosetljivost,
- d) nepouzdanost i neselektivnost.

9. Kod poprečne diferencijalne zaštite vodova, na granici mrtve zone razlika I_1 i I_2 je:

- a) jednaka nuli,
- b) jednaka podešenoj struji,**
- c) manja od struje debalansa pri spoljašnjim kvarovima,
- d) nijedan od ponuđenih odgovora.

10. Ulazak sinhronog generatora u motorni režim ugrožava:

- a) statorski namotaj,
- b) rotorski namotaj,
- c) turbinu,**
- d) magnetsko kolo rotora i statora.

11. Asimetrično opterećenje sinhronne mašine ugrožava:

- a) termički statorski namotaj,
- b) mehanički vratilo generatora,
- c) termički rotor mašine,**
- d) blok transformator.

13. Donji kontakt Buholc zaštite:

- a) služi za alarmiranje,
- b) deluje na isključenje,**
- c) može da otkrije dugotrajne male kvarove u transformatoru,
- d) sve pobrojano.

14. Problem zasićenja ST kod statičke diferencijalne zaštite sabirnica rešen je tako što:

- a) zaštita poredi amplitude,
- b) zaštita poredi smerove struja,**
- c) ograničen je broj dovoda,
- d) sve prethodno pobrojano.

13. Podnaponskom zaštitom asinhronih motora sprečava se:

- a) nekontrolisan start motora,
- b) preopterećenje motora,
- c) jednofazno napajanje,
- d) tačni su svi predloženi odgovori.**

15. Naznačeni naponski faktor zavisi od:

- a) naponskog nivoa mreže,
- b) načina uzemljenja mreže,**
- c) fazne greške,
- d) naponske greške.